Přelom ve fotovoltaice. Se změnou zákona nové soláry zlevní, elektřina se bude počítat jako jinde v Evropě

Viktor Votruba redaktor
27. 11. 2023 06:54 • 4 min. čtení PŘEHRÁT ČLÁNEK

Zatímco v jiných evropských zemích by dodavatelé odečetli vykoupené kilowatthodiny od těch prodaných, v Česku tento rozdíl řeší až v momentě, kdy jsou kilowatthodiny naceněné. Autor • Shutterstock

Jako jediná země v EU měří Česko elektřinu po fázích. To má negativní dopady na majitele malých fotovoltaických elektráren. Stává se jim, že v jeden čas v jedné fázi elektřinu do sítě dodávají, v jiné fázi ale nakupují. Dodavatelské společnosti od nich ale elektřinu vykupují za výrazně nižší ceny, než jsou ty prodejní. Zatímco ve všech ostatních zemích EU nemá rozdělení na fáze žádné dopady, v Česku na tom peněženky domácností a firem tratí.

Aby dnes drobní solárníci předešli neférovému měření, musí si kupovat takzvané asymetrické střídače, které umí elektřinu mezi fázemi přesouvat podle toho, jak je zrovna potřeba. Tyto střídače ale mají kratší životnost a jsou o několik desítek tisíc korun dražší než ty symetrické, které se používají ve zbytku Evropy i ve světě. Majitelé fotovoltaik v Česku proto léta volají po změně. Teď mají velkou šanci, že se jí dočkají.

Asymetrické střídače se vyrábějí hlavně pro Česko a nevěnují se jim renomované značky, protože pro ně tuzemský trh není dost velký. A rozdíly v cenách měničů jsou skutečně velké. Zatímco například často používané asymetrické střídače GoodWe stojí zhruba 71 tisíc korun, symetrické střídače Huawei či SMA lze koupit za 47 tisíc korun. Pokud změna projde, jen na investici do střídačů by nový majitelům fotovoltaik ušetřila desítky tisíc korun. A další úspory by přinesla při jejich provozu.

Ve všech ostatních zemích EU si majitelé fotovoltaiky vystačí s levnějšími symetrickými střídači, protože jim jejich dodavatelé energii prostě odečtou ze sítě dodanou elektřinu od té, kterou od solárníků vykoupili. V Česku však majitelé fotovoltaik dostanou za vykoupenou elektřinu zaplaceno a za tu nakoupenou zaplatí. Cenový rozdíl je v jejich neprospěch. Podle modelového příkladu HN vztaženého k vybraným cenám jednoho z dodavatelů může majitel fotovoltaiky bez asymetrického měniče v jeden moment za nákup elektřiny ze sítě platit i více než dvakrát tolik, co za samé dodané množství elektřiny inkasuje.

Jak funguje účtování po fázích

(modelový příklad přijímání a posílání elektrické energie)

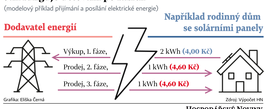

Grafika: Eliška Černá

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

V rámci [novely energetického zákona](), která zavádí hlavně komunitní energetiku, proto poslanci přišli s pozměňovacím návrhem, který tento neférový přístup změní. Novela začátkem prosince půjde ve sněmovně do třetího, a tedy posledního čtení. K podpisu prezidenta by se mohla dostat již na přelomu letošního a příštího roku.

Neruší sice takzvané měření po fázích, se kterým je Česko v EU zcela ojedinělé a ve světě vzácné, ale odstraní jeho popsanou nevýhodu, která spočívá v rozdílu výkupních a prodejních cen. Zatímco v jiných evropských zemích by dodavatelé odečetli výkupem kilowatthodiny od těch prodaných, v Česku tento rozdíl řeší až v momentě, kdy jsou kilowatthodiny naceněné. Tedy se od sebe odečítají příslušné částky. Problém se týká desítek tisíc drobných majitelů fotovoltaik.

Komora obnovitelných zdrojů energie či Asociace komunitní energetiky už vydaly prohlášení, ve kterých pozměňovací návrh vítají. „Čekali jsme na to deset let. Je to velký průlom této novely," řekl HN [Štěpán Chalupa, předseda komory](). Podle Patricie Čekanové, prezidentky zmíněné asociace, je to sice jakýsi legislativní „kočkopes", i tak ale prospěšný.

Chalupa návrh vnímá jako výrazný posun, byť si je vědom toho, že se tím měření po fázích zcela neruší.

To potvrzuje i poslanec Ivan Adamec (ODS), který je zpravodajem dané novely a jedním z předkladatelů pozměňovacího návrhu. „Není to tak, že bychom rušili měření po fázích a zaváděli běžný součtové měření. Jen lidem umožníme, aby jedno odběrné místo využívali pro dodávky i odběr elektřiny. Bude to virtuální, účetní změna," vysvětlil HN Adamec. De facto se tak majitelům drobných fotovoltaik umožní, aby přetoky do sítě účetně sdíleli sami se sebou. Na základě této změny si množství kWh, které do sítě dodají, odečtou od toho množství, které ze sítě nakoupí, jako by to bylo součtové měření.

Jak udělat z nehospodárné stavby úspornou? Expert ukazuje, jak na to a kolik to bude stát

12. 9. 2023 • 5 min. čtení

Měření spotřeby elektrické energie po fázích se v Česku používá od roku 2011. Do té doby i zde fungovalo měření součtové. Distributoři ale měli za to, že při fázovém měření dosáhnou lepšího rozložení elektřiny do všech tří částí elektrizační soustavy. To je také nejčastější argument odpůrců znovuzavedení součtového měření. Nicméně je dlouhé roky zřejmé, že ve všech jiných evropských státech s nám problém nenají. „Podle mě by to problém pro distribuční sítě nebyl. Stačí, když budou kvalitně navržené. Nesymetrii v síti dělají hlavně odběry," řekl HN [Pavel Hrzina, odborník z ČVUT]().

Podle Adamce pozměňovací návrh Poslanecká sněmovna velmi pravděpodobně schválí. V Hospodářském výboru sněmovny, kterému Adamec předsedá, už prošel. A podporu má i ze strany ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely (za STAN) a jeho ministerstva, které novelu předložilo. Samotnému zrušení měření po fázích se ale dlouhodobě brání. „Zrušení fázového měření by omezilo přehled o distribuční soustavě a jejím využití. Zároveň by omezilo volnou kapacitu pro instalovaný výkon nových zdrojů," sdělil vedoucí tiskového oddělení ministerstva Marek Vošahlík.

Ministerstvo proto přišlo s alternativním řešením, jež je v popsaném pozměňovacím návrhu, který předložili poslanci a umožňuje sdílení elektřiny „sám sobě".

#fotovoltaika #solární elektrárna #elektřina #elektřina ceny #novela zákona #energetický zákon

Reklama | Předplatné HN+ je zcela bez reklam.

K tématu: fotovoltaika

Vyrábět zelený vodík chtějí průkopníci z Napajedel, Světlík i Unipetrol. ČEZ ho bude dovážet přes terminál z Německa

Před pár týdny zprovoznila skupina Solar Global v Napajedlech elektrolyzér na výrobu zeleného vodíku. Zařízení o výkonu 250 kilowattů je prvním průmyslovým elektrolyzérem v Česku, který vyrábí bezemisní plyn ze solární elektrárny o výkonu 61,...

28. 11. 2023 • 5 min. čtení

ROZHOVOR

Příští rok začneme v Česku zastřešovat parkoviště solárními panely. V plánu je jedno opravdu velké, říkají majitelé Greenbuddies

28. 11. 2023 • 12 min. čtení

Sobotkův Solek chce ve Francii stavět soláry nad pastvinami. Zájemci o agrovoltaiku se hlásí i v Česku

23. 11. 2023 • 4 min. čtení

ADVERTORIAL

Synergie fotovoltaických systémů a bateriových úložišť

22. 11. 2023 • 4 min. čtení

Češi se učí recyklovat soláry. První z nich dosloužil už za pár let

23. 11. 2023 • 6 min. čtení

jobs.cz PRÁCE KURZY

- Mediaboard Marketing Manager – z jediného v CZ na globálního hráče
- Sales manažer
- Mediaboard Product Manager – z jediného v CZ na globálního hráče
- ** Chief Accountant / Accounting Manager **

DALŠÍ NABÍDKY PRÁCE

TIP Kurzy, školení a semináře

Nabídka práce a kurzů

Vybíráme z HN

Česko na prahu epidemie. Na scénu nastupuje covid, nemocných je nejvíce za poslední rok

Povětrné dvě čárky na antigenním testu v posledních dnech vídí stále více lidí. I když velká část nemocných podle lékařů asi výsledek nenahlásí,...

22. 11. 2023 • 3 min. čtení

ELEKTROMOBILITA

Strasti bezemisní nákladní dopravy. V Česku je zatím v plenkách

Bez výfuku budou časem v Evropě jezdit i všechny kamiony. Tradiční diesel budou muset za bezemisní pohon postupně vyměnit nákladní auta všech...

28. 11. 2023 • 9 min. čtení

PETR HONZEJK

Nedejme se mýlit, za stávkou je ještě něco jiného než vládní škrtací politika

Máme za sebou největší sociální protest od roku 1989. Stávka, které se zúčastnily statisíce lidí, byla formulována jako protivládní protest, ale...

28. 11. 2023 • 4 min. čtení

Vysoký rating rozzuřeného Česka. Analytik vysvětlí, čím to je

Česko zažilo jeden z největších sociálních protestů od roku 1989, stávkovaly statisíce zaměstnanců v soukromých firmách i ve státní správě,...

28. 11. 2023 • 10:43 min.

DALŠÍ ZPRÁVY

Autorská práva vykonává vydavatel. Bez písemného svolení vydavatele je zakázáno jakékoli užití části nebo celku díla, zejména rozmnožování a šíření jakýmkoli způsobem, mechanickým nebo elektronickým, v fotákém nebo jiném jazyce. Bez souhlasu vydavatele je zakázáno též rozmnožování obsahu pro účely automatizované analýzy textů nebo dat podle ustanovení § 39c autorského zákona.